

Studerendes oplevelse af online undervisning på første semester

Baggrund

I 2020 har COVID-19-situationen præget undervisningen og studiestarten på mange videregående uddannelser i Danmark. Det har ført til, at mange studerende har haft en alternativ studiestart og modtager online undervisning. Der er indtil nu kun sparsomme erfaringer med denne form for undervisning. Derfor har Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) spurgt de nystartede studerende om deres oplevelser med online undervisning. I denne minianalyse kortlægger vi, hvor udbredt onlineundervisning har været i den første tid på studiet for de studerende, der er startet i sommeren 2020, hvad de studerende synes om online undervisning, og hvordan den påvirker dem.

Hovedresultater

- Godt to ud af tre nystartede studerende (68 %) har modtaget online undervisning i deres første tid på studiet, men der er stor forskel mellem sektorerne.
- For det meste er det undervisning med mange deltagere, der foregår online, og en del andre studerende oplever, at de skal deltage på skift til den fysiske undervisning.
- Over halvdelen af de nystartede studerende (57 %) oplever, at de har modtaget god online undervisning fra deres uddannelse. Studerende med lave karakterer fra gymnasiet oplever i mindre grad at modtage god online undervisning end studerende med højere karakterer fra gymnasiet.
- 55 % af de studerende oplever, at det er svært at være en del af et studiefællesskab, når hele eller dele af undervisningen foregår online. Samtidig savner 44 % af de studerende mere fysisk fremmøde, og omkring 40 % af de studerende har svært ved at opretholde motivationen og koncentrere sig.
- Samlet set foretrækker blot 4 % af de studerende online undervisning, mens 59 % foretrækker fysisk undervisning.

Kontakt

- Seniorkonsulent Mathias Tolstrup Wester, 3525 5675, mtw@eva.dk
- Kommunikationskonsulent Iben Munk Mortensen, 3525 4621, imm@eva.dk

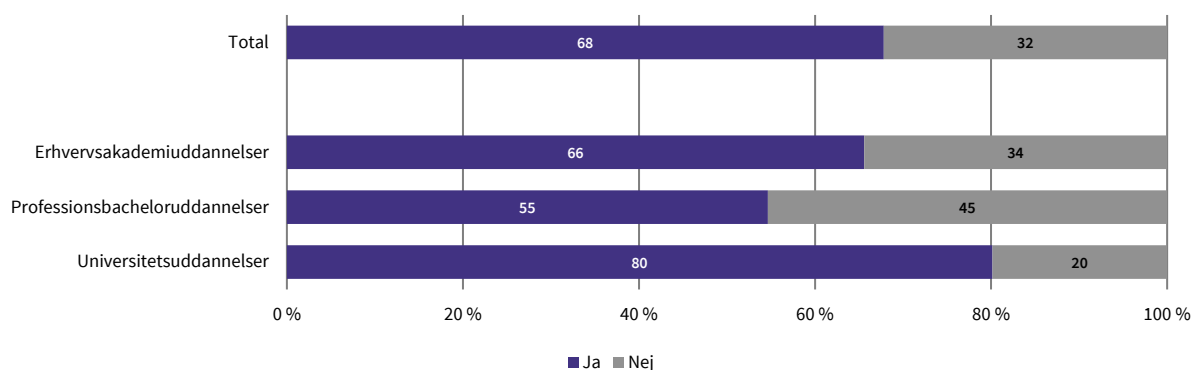
To ud af tre studerende har modtaget onlineundervisning på første semester

Figur 1 viser en oversigt over, hvor mange af de studerende, som har modtaget onlineundervisning fordelt på de tre største sektorer på de videregående uddannelser. To tredjedele af de studerende (68 %), som blev optaget på en videregående uddannelse i august 2020, har modtaget onlineundervisning i deres første tid på studiet.

Figuren viser, at der er store forskelle mellem sektorerne i forhold til, hvor mange studerende som har modtaget virtuel undervisning. Lidt over halvdelen af de studerende, som blev optaget i sommer, på professionsbacheloruddannelserne (55 %) svarer, at de har modtaget onlineundervisning, mens det samme gælder fire ud af fem studerende optaget på universitetsbacheloruddannelser (80 %).

FIGUR 1

Studerende, der har modtaget onlineundervisning på første semester, fordelt på sektor

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2020-kohorten.

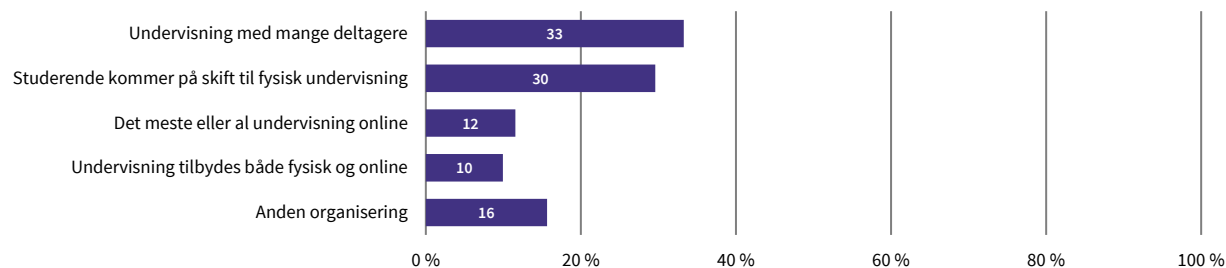
Note: Spørgsmål: "Hvilke tiltag er indført på din uddannelse? Onlineundervisning 'Nej'/'Ja'. Spørgsmål stillet til aktive studerende på videregående uddannelser i oktober 2020, som har påbegyndt deres uddannelse i sommeren 2020. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2020. N = 10.642.

Online undervisning foregår primært ved mange deltagere eller på skift mellem de studerende

Figur 2 viser omfanget og organiseringen af onlineundervisning for studerende optaget på en videregående uddannelse i august 2020 fordelt på sektor. Figuren viser, at online undervisning er mest udbredt ved undervisning med mange deltagere. Dette oplever 33 % af de nystartede studerende. Den næstmest udbredte måde at organisere online undervisning på er ved, at de studerende skiftes til at modtage undervisning fysisk og online, hvilket gør sig gældende for 30 % af de studerende. Endelig ser vi i figur 2, at 12 % af de studerende oplever, at det meste eller al undervisningen foregår online, mens 10 % oplever at undervisningen tilbydes både fysisk og online. Der er desuden 16 % af de studerende, som angiver, at deres online undervisning er organiseret på en anden måde end de opstillede muligheder.

FIGUR 2

Organisering af online undervisning

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2020-kohorten.

Note: Spørgsmål: "Hvilke dele af undervisningen er foregået online? Sæt kryds i den mulighed, der bedst svarer til forholdene på din uddannelse." Svarmuligheder: "Al undervisningen foregår online", "Det meste af undervisningen foregår online", "Undervisning med mange deltagere foregår online", "Studerende kommer på skift til fysisk undervisning", "Undervisning tilbydes både fysisk og online", "Andet: Skriv". Svarmulighederne "Al undervisningen foregår online" og "Det meste af undervisningen foregår online" er slået sammen til "Det meste eller al undervisningen foregår online". Spørgsmål stillet til aktive studerende på videregående uddannelser i oktober 2020, som har påbegyndt deres uddannelse i sommeren 2020. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2020. N = 7.440.

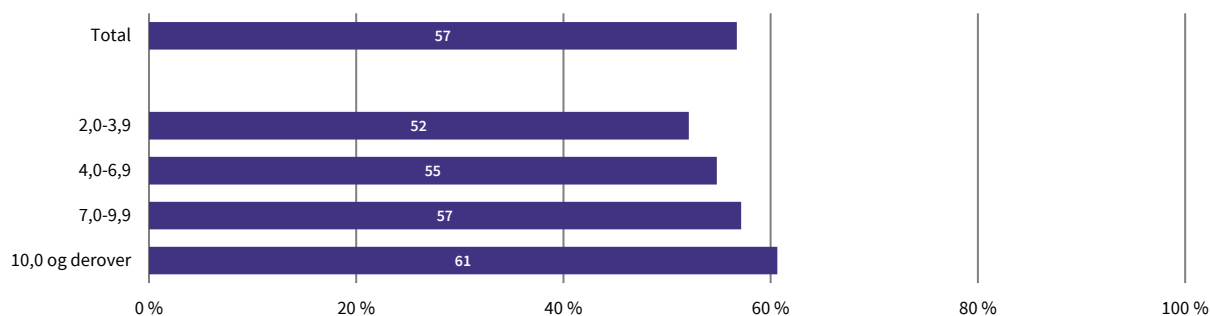
Studerende med et lavere karaktergennemsnit fra gymnasiet oplever i mindre grad at modtage god onlineundervisning

Figur 4 viser de studerendes oplevelse af den onlineundervisning, de har modtaget. Samlet set mener 57 % af de studerende, at de i høj eller meget høj grad har modtaget god onlineundervisning.

Figuren viser samtidig, at tilfredsheden med onlineundervisning er højere hos studerende med et højere adgangsgivende gennemsnit. 61 % af de studerende med et adgangsgivende karaktergennemsnit på 10,0 eller derover mener nemlig, at de har modtaget god onlineundervisning, hvilket blot gør sig gældende for 52 % af de studerende med en karaktergennemsnit mellem 2,0 og 3,9. For studerende med et adgangsgivende karaktergennemsnit på 7,0-9,9 er andelen 57 %, og for studerende med et karaktergennemsnit på 4,0-6,9 er andelen 55 %.

FIGUR 3

Studerende, der synes, de overordnet har modtaget god onlineundervisning fordelt på adgangsgivende karaktergennemsnit

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2020-kohorten.

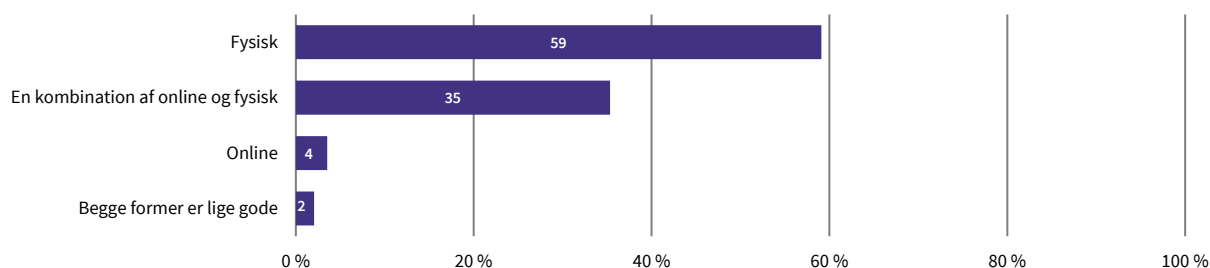
Note: Spørgsmål: "I hvilken grad er du enig i følgende udsagn vedrørende den online undervisning? Udsagn: Jeg synes overordnet set, at jeg har modtaget god onlineundervisning på uddannelsen." Svarmuligheder: "I meget høj grad", "I høj grad", "I nogen grad", "I mindre grad", "Slet ikke". Figuren viser andele, som har svaret "I høj grad" eller "I meget høj grad" til udsagnene. Spørgsmål stillet til aktive studerende på videregående uddannelser i oktober 2020, som har påbegyndt deres uddannelse i sommeren 2020. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2020. N (Total) = 7.440. N (kryds med karakterer) = 6.378.7

Studerende foretrækker fysisk undervisning

Figur 3 viser de studerendes foretrukne undervisningsform. Figuren viser, at 59 % af de studerende, som påbegyndte en videregående uddannelse i sommeren 2020, foretrækker udelukkende at have fysisk undervisning. Derudover viser figuren, at lidt mere end én ud af tre studerende (35 %) foretrækker en kombination af online og fysisk undervisning. Endelig kan vi se, at meget få studerende foretrækker online undervisning alene (4 %) eller mener, at begge undervisningsformer er lige gode (2 %).

FIGUR 4

Fortrukken undervisningsform blandt de studerende

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2020-kohorten.

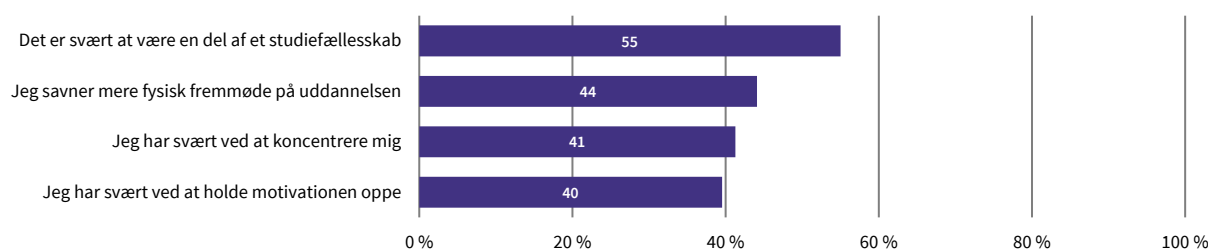
Note: Spørgsmål: "Hvilken form for undervisning foretrækker du?" Svarkategorier: "Online", "Fysisk", "En kombination af online og fysisk", "Begge former er lige gode". Spørgsmål stillet til aktive studerende på universitetsbachelor-, professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser i oktober 2020, som har påbegyndt deres uddannelse i sommeren 2020. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2020. N = 7.322.

Studerende oplever, at det er svært at være en del af studiefællesskabet, når hele eller dele af undervisningen er online

Figur 5 viser studerendes oplevelse af forskellige mulige konsekvenser af online undervisning. Figuren viser, at mere end halvdelen af de studerende (55 %) oplever, at det er svært at være en del af et studiefællesskab, når der er onlineundervisning. Vi ser derudover, at 44 % af de nystartede studerende savner mere fysisk fremmøde på deres uddannelse, mens 41 % og 40 % af de studerende oplever, at de har henholdsvis svært ved at koncentrere sig eller opretholde motivationen, når de bliver undervist online.

FIGUR 5

Andele, som har svaret "I høj grad" eller "I meget høj grad" til udsagn om onlineundervisning

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2020-kohorten.

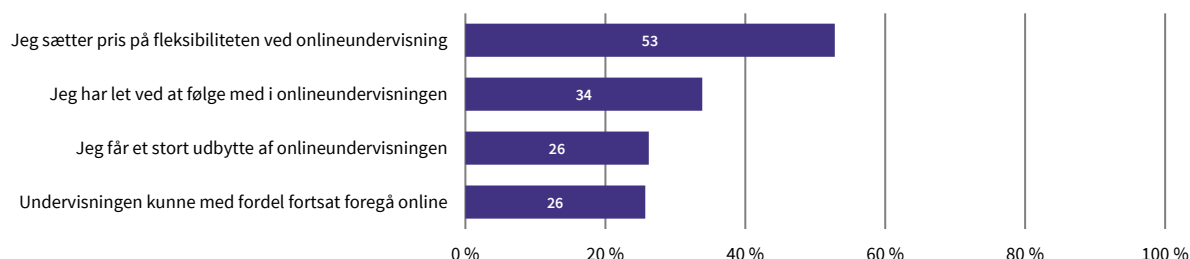
Note: Spørgsmål: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn vedrørende den online undervisning?" Udsagn: "Det er svært at være en del af et studiefællesskab, når dele af eller hele undervisningen foregår online", "Jeg savner mere fysisk fremmøde på uddannelsen", "Jeg har svært ved at koncentrere mig, når vi har online undervisning" og "Jeg har svært ved at holde motivationen oppe, når vi har online undervisning". Til udsagnene var givet svarkategorierne "I meget høj grad", "I høj grad", "I nogen grad", "I mindre grad" og "Slet ikke". Denne figur viser andele, som har svaret "I høj grad" eller "I meget høj grad" til udsagnene. Spørgsmål stillet til aktive studerende på videregående uddannelser i oktober 2020, som har påbegyndt deres uddannelse i sommeren 2020. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2020. N = 7.386.

Mange studerende har svært ved at følge med og oplever ikke at få et stort udbytte af online undervisning

Figur 6 viser studerendes oplevelse af forskellige mulige konsekvenser af online undervisning. Figuren viser, at kun 26 % af de nystartede studerende har svaret, at de i høj eller meget høj grad får et stort udbytte af undervisningen, når den er online, mens blot 34 % af de studerende oplever, at det er let at følge med i online undervisning. Lidt over halvdelen af de studerende (53 %) sætter pris på den øgede fleksibilitet ved online undervisning, men kun 26 % af de studerende mener, at undervisningen med fordel kunne fortsætte online, efter COVID-19-pandemien er overstået.

FIGUR 6

Andele, som har svaret "I høj grad" eller "I meget høj grad" til udsagn om onlineundervisning

Kilde: EVA's forløbsundersøgelse på de videregående uddannelser, 2020-kohorten.

Note: Spørgsmål: "Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn vedrørende den online undervisning?" Udsagn: "Jeg sætter pris på den fleksibilitet som onlineundervisningen giver", "Jeg synes overordnet set, at jeg har modtaget god onlineundervisning fra uddannelsen", "Hele eller dele af undervisningen kunne med fordel fortsat foregå online også efter situationen med COVID-19 er overstået", "Jeg har let ved at følge med i undervisningen, når den foregår online" og "Jeg får et stort udbytte af undervisningen, når den foregår online". Til udsagnene var givet svarkategorierne "I meget høj grad", "I høj grad", "I nogen grad", "I mindre grad" og "Slet ikke". Denne figur viser andele, som har svaret "I høj grad" eller "I meget høj grad" til udsagnene. Spørgsmål stillet til aktive studerende på universitetsbachelor-, professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser i oktober 2020, som har påbegyndt deres uddannelse i sommeren 2020. Resultaterne er vægtet efter populationen af studerende tilbudt en plads på de videregående uddannelser i 2020. N = 7.386.

Datagrundlag

Analysen bygger på to datakilder: EVA's egne spørgeskemadata og data fra Den Koordinerede Tilmelding (KOT). Grundpopulationen indbefatter alle studerende optaget via KOT på en videregående uddannelse i sommeren 2020. Studerende optaget i efteroptaget, udenlandske studerende samt vinterstartere er ikke med i grundpopulationen. De studerende i grundpopulationen har indledende fået tilsendt et spørgeskema i august 2020. Respondenterne har efter studiestarten fået tilsendt endnu et spørgeskema, og svarene herfra udgør notatets analysepopulation. Der blev samlet set modtaget besvarelser fra 10.642 respondenter, som udgør den fulde population til denne analyse. Spørgsmål om online undervisning er besvaret af 7.440 respondenter, som har erfaring med denne fra deres første tid på studiet. Hertil er koblet data fra Den Koordinerede Tilmelding.

Analyserne er vægtede via *propensity score*-vægtning for at sikre, at analyseudvalget afspejler studenterpopulationen bedst muligt. Vægtningen tager højde for skævheder i repræsentativiteten efter gymnasietype, gymnasiekarakterer, alder, køn, optagelsesprioritet og sektor. Se EVA's udgivelse *Sociale forskelle i studerendes uddannelsesforventninger*¹ for en uddybende beskrivelse af vægtningsstrategien.

¹ <https://www.eva.dk/videregaende-uddannelse/sociale-forskelle-studerendes-uddannelsesforventninger>